

Autobusų stotys - tunelio šviesoje

Keleiviai transporto patogiai lauks tikrai didmiesčiuose

Prieš dvidešimt metų sugriuvusioje Sovietų Sąjungoje autobusų stotys atliko labai svarbų vaidmenį. Tais laikais automobilių beveik nebuvo, todėl žmonės trumpus atstumus dažniausiai įveikdavo autobusais. Atkūrus Nepriklausomybę pradėtos masiškai pirkti mašinos, dauguma lietuvių tapo ratuoti ir vis rečiau beužsuka į autobusų stotis, todėl smarkiai sumažėjo ir jų reikšmė. Šiandien tik apie nedidelę dalį autobusų stočių galima pasakyti, kad jos nyksta.

Labiausiai autobusų stočių nykimas pastebimas mažesniuose miesteliuose ir gyvenvietėse. Jose stotys priklauso vietos savivaldos organams, o šios dažnai neturi pinigų net paprastam remontui, o ką kalbėti apie stočių renovaciją.

Didžiuosiuose miestuose autobusų stotys valdžią ir verslininkus domina dėl to, kad paprastai jos yra labai gerosiose vietose. Be to, keleivių srautas irgi nėra visiškai išsekęs. Tačiau ir čia ne visur skubama atnaujinti stotis, nors kai kurios iš jų galėtų būti puikūs architektūros paminklai.

Iš didmiesčių savo autobusų stotimis gali didžiuotis Vilnius, Klaipėda, Šiauliai. Kituose miestuose padėtis kur kas prastesnė.

Panevėžio gėda

Aukštaitijos sostinei Panevėžiui autobusų stotis daro gėdą. Apsilūpinėjusiu fasadu, kiauru stogu ir neįkainijamais laukiamuoju stotis šią vasarą, prieš Europos krepšinio čempionatą, buvo tik kosmetiškai pagražinta. Už 50 tūkst. litų buvo užkamšytos skylės, pro kurias skverbėsi vanduo, perdažytas fasadas ir stoties vidus, pakeista dalis plytelių, tačiau toks remontas stočiai nesuteikė nei šiuolaikiškumo, nei jaukumo.

Nuo pat nepriklausomybės atgavimo Panevėžio politikai vis diskutavo, kur ir už kiek statyti naują stotį, tačiau ji tebestovi miesto centre, apsupta bjaurių kioskelių.

Tačiau kada nors stotis bus perkelta į Panevėžio autobusų parko bendrovės teritoriją. Jau baigiamas rengti detalusis planas, dar šį rudenį jis bus atiduotas tvirtinti miesto tarybai.

Autobusų parko direktorius Rimantas Petukas tikina, kad naujoji stotis nebus pradėta statyti, kol verslininkai nepastatys parkui naujo administracinio pastato ir gamybos bazės. Už tai investuotojai gaus vieną sklypą prie Autobusų parko, jiems atiteks ir sklypas miesto centre su senąja autobusu stotimi bei jos priegomis, kur numatyta statyti komercinės paskirties pastatus.

Kada bus pradėta naujosios stoties statyba, neaišku, nes sklypas dar neįregistruotas, nepradėti projektavimo darbai.

Naujosios stoties statybų pradžią autolinio ginčai teismuose dėl konkurso rezultatų ir investuotojų įnašų, detalusis planas strigo dėl

► **DIAGNOZĖ.** Panevėžiečiai savo pradedančią griūti, tarp neišvaizdžių kioskelių įsikūrusią, autobusų stotį vadina miesto gėda

► **ŠIAULIAI.** Naujoji Šiaulių autobusų stotis per parą aptarnauja nuo 225 iki 240 autobusų ir nuo 320 iki 350 mikroautobusų

► **PERSPEKTYVA.** Senoji Klaipėdos autobusų stotis netrukus bus nugriauta

per arti pastatytos degalinės bei jos suskystintų dujų rezervuarų.

Laikinojoje sostinėje - vilties kibirkštėlė

Aptriušusi stovi ir Kauno autobusų stotis. Tačiau laikinojoje sostinėje bent jau žybsi vilties kibirkštėlė, kad istorinis, dar tarpukariu statytas stoties pastatas atjaunės. Kaip sakė pastatą administruojančios bendrovės „Kautra“ rinkodaros direktorius Gintautas Pakusas, 1936 metais statytą autobusų stotį žadama rekonstruoti tada, kai bus baigti šalia esančio viešbučio rekonstrukcijos darbai. Manoma, kad darbai turėtų prasidėti 2012 metų pavasarį.

„Senasis pastatas bus suremontuotas ir integruotas į naują, didesnę stoties pastatą, - kalbėjo G.Pakusas. - Rugsėjo 6-ąją kaip tik buvo

svarstomas detalusis planas. Projektavimo darbai vyksta. Planas jau beveik suderintas. Liko tik kai kurios smulkmenos. Žiemą statybos darbų dar nepradėsime, nes greta vyksta viešbučio rekonstrukcija. Kai kaimynai rekonstrukciją baigs, mes pradėsime statybos darbus“.

Prie Kauno autobusų stoties visada būna automobilių spūstys. Tačiau rekonstravus stotį jų tikimasi išvengti. Stoties požeminėje automobilių aikštelėje bus galima pastatyti 168 mašinas. Įvažiavimas į aikštelę bus iš Vytauto prospekto ir Girstupio gatvių. Mašinas čia galės palikti ir prekybos centro klientai.

Dabartinė Kauno autobusų stoties teritorija užima 1,5 ha plotą. Pastačius naują pastatą liks dar mažiau vietos autobusams. Tačiau, kaip sakė G.Pakusas, autobusai po

► **ATEITIS.** Planuojama, kad aptriušusi Kauno autobusų stotis kitais metais bus rekonstruota ir integruota į naują stoties pastatą

reiso bus paliekami ne stotyje, bet sugrąžinami į „Kautros“ įmonę, įsikūrusią Šančiuose.

Iš pradžių būta minčių Kauno autobusų stotį iš Vytauto prospekto iškeldinti į erdvesnę vietą, į miesto pakraštį. Tačiau atsižvelgta, kad stotis yra netoli geležinkelio stoties, todėl tranzitiniais keleiviams lengviau persėsti į autobusą ar traukinį.

Kokia bus statybų kaina, G.Pakusas sakė dar nežinantis: „Aišku, kad kainuos milijonus, bet stotis bus modernesnė, pagerės keleivių aptarnavimas“.

Didžiuojasi stotimis

Šalies sostinėje Vilniuje esantis autobusų stoties pastatas, anot jį administruojančios bendrovės „Toks“ direktoriaus Arūno Indrašiaus, yra vienas gražiausių tokios paskirties pastatų Lietuvoje. „Reikia dėkoti projekto autoriui profesoriumi Vytautui Brėdikui, kuris taip suprojektavo stotį, kad ir po 36 metų ji vis tiek atrodo šiuolaikiškai“, - sakė pašnekovas.

Prieš dešimt metų stoties pastatas buvo rekonstruotas. „Iki tol pusė autobusų stoties buvo atiduota priemiestiniams pervežimams. Išaugus automobilizacijos lygiui priemiestinis susisiekimas tapo neaktualus. Todėl priemiestiniams pervežimams skirtą stoties dalį pardavėme parduotuvių

tinklui „Iki“, o už gautus pinigus suremontavome likusią stoties dalį“, - pasakojo A.Indrašius.

Tuo tarpu klaipėdiečiai ir šiauriečiai džiaugiasi naujomis autobusų stotimis.

Naujoji Klaipėdos autobusų stotis iškilmingai atidaryta 2009-ųjų rugpjūčio pabaigoje. Komplexas, kuriame įsikūrė stotis ir prekybos centras, pastatytas per rekordiškai trumpą laiką.

Dvidešimt metų naudotas senasis autobusų stoties pastatas, kuris ne kartą buvo tvarkytas, pradėtas griauti pavasarį, o po keturių mėnesių jame jau buvo švenčiamos įkurtuvės.

Naujoji Šiaulių autobusų stotis, integruota į Šiaulių mados ir laisvalaikio centrą „Saulės miestas“, kitąmet jau švęs 5 metų jubiliejų. Duris klientams ji atvėrė 2007-ųjų vasario 14-ąją, grįžusi į senąją vietą Tilžės gatvėje, kur autobusų stotis veikė nuo 1967-ųjų. Šiandieninė stotis yra kur kas mažesnė už senąją, kurioje vyravo didžiulės erdvės, buvo dvi milžiniškos laukimo salės.

Parengta pagal Sido AKSOMAIČIO, Dariaus ČIUŽAUSKO, Genės SILICKIENĖS, Olavos STRIKULIENĖS, Vidmanto UŽUSIENIO pranešimus